```
Promenljive:
env - izlista sve sistemske promenljive (Oblik je promenljiva = vrednost)
echo $USER - ispisivanje vrednosti sistemske promenljive
Dodela vrednosti(broj, string, druga promenljiva)
var1=10 - definisanje promenljive koja je živa dok je terminal otvoren
echo $var1 - ispisivanje vrednosti naše promenljive
var2="Neki tekst" - string mora pod navodnicima
(echo $var2)
var3=$var2 - var3 dobija vrednost promenljive var2
(echo $var3)
Aritmetika(zbir dva broja):
b1=10
h2 = 5
b3=b1+b2
echo $b3 (Ovde će se ispisati b1+b2 jer deo nakon = u gornjoj naredbi se tumači kao string)
b3=$b1+$b2(Ovde će se ispisati 10+5, zameniće se lepo vrednosti ali se neće izvršiti aritmetika već ispis
stringa)
b3=$(expr $b1 + $b2) (ispravan način, mora da stoje ovako razmaci)
echo $b3 (ispisaće se 15)
b4=$[$b1 + $b2] (drugi način za pisanje izraza)
echo $b4
Uspešno izvršavanje komande i test komanda (echo $? i test)
echo $? - prikazuje da li se poslednja izvršena komanda uspešno izvršila (0-uspešno, >0 - neuspešno;
pokazati na primeru ls -l i lss(ne postoji komanda))
var=123
test $var = 123; echo $? - proveravamo da li je var==123, echo$? štampa rezultat poslednje izvršene
```

komande, komande razdvajamo sa;

```
(pokazati i test $var = 124)
test $var = 123; <--> [ $var = 123]; (drugi način zapisa)
Relaciona poređenja i poređenja na pripadnost
[ abc '<' abd ]; echo $? - mora < pod navodnike jer bi inače ono označavalo preusmeravanje ulaza tj
[-z "123"]; echo $? - -z ispituje da li string sadrži 0 karaktera, pošto ne sadrži dobijamo rezultat veći od
0 (isprobati sa "")
[ -n "123" ]; echo $? - -n ispistuje da li string sadrži bar jedan karakter
var=100
[$var -gt 90]; echo $? da li je var veće od 90 (greater than)
[$var -lt 90]; echo $? da li je var manja od 90 (less than)
[$var -eq 90]; echo $? da li je var jednaka 90 (equal)
U okviru uglastih zagrada možemo da vezujemo uslove (or, and...)
[$var -gt 101 -o $var -lt 110]; echo $? (var>101 or var<110, za and se koristi -a)
mkdir direktorijum
touch f1.txt
ls -l
[ -d deljeni]; echo $? da li je deljeni direktorijum
[-f deljeni]; echo $? da li je deljeni fajl
[-x f1.txt]; echo $? da li fajl može da se izvršava
*Osnove skripti, if, for, while i ifs
Za pisanje skripti koristićemo tekstualni editor emacs
emacs -nw skripta.sh - pokretanje emacs-a u samom terminalu (analogija sa emacs-om je npr
notepad++), skriptu pišemo u fajlu skripta.sh
Da bi se fajl tumačio kao bash-shell skripta mora da počne sa #!/bin/bash
```

echo Zdravo svima!

```
Da bi izašli iz editora ctr+x+s (sačuvali ono što smo odradili), ctr+x+c (izlazak)
Is -I (nalazi se tu sad skripta naša)
./skripta.sh (pokretanje skripte ali moramo promeniti prava pristupa skripti)
chmod 777 skripta.sh
./skripta.sh (pokrećemo skriptu)
(emacs -nw skripta.sh)
Komentare pišemo iza znaka #
(#Ovo je komentar) (napišemo u tekstualnom editoru)
Primeri napisani u okviru jedne skripte:
1) if else
tmp=1
if [ $tmp -eq 1 ]; then
        echo Tmp je 1!
else
        echo Tmp nije 1!
fi (zatvaranje if-a kao kontrolne strukture)
if [ -e skripta.sh -a -w skripta.sh -a -x skripta.sh]; then - da li postoji fajl skripta.sh u direktorijumu odakle
se pokreće skripta, i da li u njega možemo da upisujemo i izvršavamo
        echo Skripta skripta.ch postoji, moze da se menja i izvršava
else
        echo Skriptu nije moguce koristiti!
fi
2)else if grana
tmp2=2
if [ $tmp2 -eq 1 ]; then
        echo tmp2 je 1!
elif [$tmp2 -eq 2]; then
```

```
echo tmp2 je 2!
fi
3) while
i=0
while [$i -lt 5]; do
        let i++
        echo $i.
done
4) for(for petlja nije brojačka petlja kao u višim programskim jezicima, dok je i nešto idi uvećavaj i ili
smanjuj, to je tekstualna petlja jer radi sa tekstom,
njen input je tekst, i onda ona prolazi kroz tekst, promenljiva koja se koristi za iteriranje kroz for petlju
uzima po jednu reč iz teksta tj sve što se nalazi
izmedju belina (tab, enter i space)
for j in 6. 7. 8. 9. 10.; do (promenljiva j prolazi kroz tekst koji ide nakon in)
        echo $j
done
Mi for petlji može da prosledimo rezultat neke druge komande, a da onda for petlja prodje kroz taj tekst
koja je dobila kao rezultat
for j in $(ls -h); do
        echo $j
done
(find . -maxdepth 1 -name "*.txt" -pretraži u tekućem direktorijumu na maksimalnoj dubini 1 sa imenom
koje se završava sa .txt)
i=1
for j in $(find . -maxdepth 1 -name "*.txt"); do
```

```
echo $i. $j
let i++
```

done

5)IFS - sistemska promenljiva koja sadrži znakove koji predstavljaju delimitere na osnovu kojis for petlja razgraničava reči, podrazumevana vrednost je znak beline

(Van editora ovo odraditit: touch ff.txt, chmod 777 ff.txt, echo Prva recenica. >> ff.txt, cat ff.txt, echo Ovo je druga recenica. >> ff.txt, cat ff.txt)

```
OLD_IFS = $IFS
```

IFS=\$'\n' (mora dolar da bi shell tumačio enter kao dodeljenu vrednost promenljivoj a ne kao da smo samo prešli u novi red

```
for j in $(cat ff.txt); do
echo $j
```

done

IFS=\$OLD_IFS

Dobra je praksa restaurirati staru vrednost IFS u slučaju da neki drugi korisnik želi nešto da radi u konzoli i slično

*Pokretanje skripte koja prima parametre iz komandne linije

```
(cd ./treci_cas/
emacs -nw zad1.sh)
(#!/bin/bash)
echo Ime: $1
echo Prezime: $2
```

echo Broj indeksa: \$3

Želimo da od spolja kad neko bude pozvao skriptu, da nam zapravo prosledi 3 parametra

Vraćamo se u konzolu

(chmod u+x zad1.sh)

zad1.sh Bogdan Radosavljevic 2020/0109

Vraćamo se u skriptu

Dodajemo na početku echo Program: \$0 - možemo da ispišemo i ime programa

Međutim ispisuje se kompletna putanja do skripte, da bi ispisali samo ime pisem 'basename \$0'

Možemo vršiti proveru da li su parametri prosleđeni valjani

Dodamo na početku if [-n "\$1" -a -n "\$2"] then - ovo -n pita da li se nešto nalazi unutar \$1 tj \$2 i ukoliko se nalazi vraća logičku istinu

Objedinićemo ime i prezime

echo Program: 'basename \$0'

echo Ime i prezime: \$1

echo Broj indeksa: \$2

else

echo Nisu svi parametri uneti

zad1.sh Bogdan Radosavljevic 2020/0109

Međutim ovo neće raditi valjano jer se parametri razdvajaju belinama

Da bi Bogdan Radosavljević bio jedan parametar stavićemo ga pod "

Pokazati i slučaj kad nisu svi parametri uneti zad1.sh Bogdan Radosavljevic

Da ne bi ispitivali za svaki od par dal je prazan možemo reći if [\$# -eq 2] - \$# je promenljiva koja čuva broj par prosleđen iz kom linije

Pored \$# postoje još dve spec promenljive \$* i \$@ koje čuvaju sve parametre koje smo prosledili kao jedan string

echo Testiranje \\$* i \\$@ - escape-ujemo znake \$ jer želimo ispis toga

echo \$* - ovo sve tumači kao jedan definisani string

echo \$@ - ovo tumači kao razdvojene parametre

Primer se može videti u for petlji

for param in "\$*" do - ovo isto i za \$@ uraditi

echo \$param

done